

Η άσκηση σταματά μόνο στον Χριστό!

Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες / Θεολογία και Ζωή

Χριστιανική ζωή και άσκηση θα πρέπει να νοούνται σαν δύο έννοιες ενός κοινού βιώματος. Δεν μπορεί να νοηθεί χριστιανική ζωή χωρίς άσκηση και ορθόδοξη άσκηση εκτός χριστιανικής ζωής.

Ο θεσμός της Εκκλησίας λοιπόν πολύ ορθά και σοφά καλεί όλα τα μέλη της να ασκηθούν, δηλαδή να μπουν στην διαδικασία της εκούσιας στέρησης (όποια κι αν είναι αυτή) ώστε να απαγκιστρωθούν σιγά σιγά από τα επίγεια και να γεμίσουν με έρωτα προς τα ουράνια.

Πολλοί άνθρωποι όμως αντιδρούν σε αυτό το κάλεσμα της Εκκλησίας για άσκηση. Τους ακούγεται παράλογο το να στερείσαι εκουσίως κάποια πράγματα για χάριν της Αγάπης του Χριστού. Ενώ άλλοι χριστιανοί, προσπαθούν μεν να εφαρμόσουν το ασκητικό πνεύμα που προτείνει η Εκκλησία στην ζωή τους, αλλά οι περισσότεροι

με μία δυσφορία.

Το θέμα όμως είναι αδελφοί μου ότι η Εκκλησία θεσπίζοντας τις νηστείες, ή μιλώνοντας για την εγκράτεια της σαρκός, ή την σιωπή, ή τον εκκλησιασμό, κ.τ.λ. βάζει το κατώτερο όριο ενός κανόνος που θα πρέπει να διακατέχει την ζωή μας. Και αυτό θα πρέπει να το καταλάβουμε καλά.

Η Εκκλησία ζητά από εμάς τα λιγότερα που μπορεί να ζητήσει! Π.χ. οι Πατέρες της Εκκλησίας θέσπισαν ως ημέρες νηστείας την Τετάρτη και την Παρασκευή, αυτός λοιπόν ο κανόνας θα πρέπει να θεωρείται ότι είναι ο ελάχιστος που θα πρέπει να εφαρμόζει στην ζωή του ο χριστιανός, και όχι ο μέγιστος. Διότι βλέπουμε άλλους ανθρώπους, μοναχούς ή και λαϊκούς να νηστεύουν όχι μόνο Τετάρτη και Παρασκευή αλλά και άλλες ημέρες κατόπιν ευλογίας από τον πνευματικό τους πατέρα...γιατί το κάνουν αυτό; Από αγάπη προς τον Χριστό!

Άλλο παράδειγμα: Ομιλούμε συνεχώς για τον εκκλησιασμό. Και οι περισσότεροι άνθρωποι νομίζουν ότι μιλούμε μόνο για τον εκκλησιασμό κατά το πρωινό της Κυριακής. Ο εκκλησιασμός μας την ημέρα της Κυριακής δεν θα πρέπει να θεωρείται το μέγιστο αλλά το ελάχιστο που μπορούμε να κάνουμε (διότι καθημερινά μπορεί να μην μπορούμε λόγω δουλειάς). Όντως μπορεί να μην έχουμε την δυνατότητα να λειτουργούμαστε καθημερινά, όμως σίγουρα θα μπορούμε να πάμε σε κάποιον εσπερινό ή παράκληση ή σε κάποια αγρυπνία ή αν δεν μπορούμε να πάμε σε κάποιον ναό μπορούμε να προσευχηθούμε κατ' ιδίαν στο σπίτι μας.

Που θέλω να καταλήξω: Ότι είναι λάθος να θεωρούμε κατόρθωμα το ότι τηρούμε τα ελάχιστα που μας προτείνει η Εκκλησία. Το ότι τηρούμε αυτά που μας λέγει η Εκκλησία είναι το πρώτο βήμα ώστε να εισέλθουμε στον κόσμο της ασκήσεως, στον κόσμο της ελευθερίας και του Θεού Έρωτος. Από εκεί και πέρα ο κάθε άνθρωπος σύμφωνα με αυτό που νιώθει και μπορεί ασκείται με γνώμονα πάντα την αγάπη και συνοδοιπόρο την μετάνοια και την ταπείνωση.

Τα ασκητικά αγωνίσματα που θεσπίστηκαν από την Εκκλησία μας είναι το ελάχιστο αντίδωρο που μπορούμε να δώσουμε στον Χριστό μας για το δώρο της Αγάπης Του. Γι' αυτό βλέπουμε οι Όσιοι και οι Όσιες πραγματοποίησαν (για εμάς) ακατανόητες και υπέρ του μέτρου ασκήσεις (νηστείες- αγρυπνίες- προσευχές- ορθοστασίες-ζώντας στο κρύο/στην ζέστη/σε σπηλιές/σε δέντρα/σε στύλους/έγκλειστοι- αλουσία κ.α.).

Πως κατάφεραν λοιπόν να τα κάνουν όλα αυτά και γιατί; Κατάφεραν να ασκηθούν τόσο πολύ όχι επειδή βλέπανε τι ελάχιστο προτείνει ο θεσμός της Εκκλησίας αλλά συνειδητοποίησαν το μέγεθος της Αγάπης του Θεού. Όταν ο άνθρωπος καταλάβει πόσο μεγάλη είναι η Αγάπη του Θεού και πόσο σημαντικό για τον καθένα προσωπικά είναι αυτό, τότε όλα του φαίνονται λίγα. Ότι και αν κάνει - όσο και αν ασκηθεί - είναι λίγο μπροστά στην Αγάπη Του. Ότι και αν θυσιάσει σ' αυτήν την ζωή είναι ελάχιστο μπροστά στην Θυσία Του. Όσο κι αν αδικηθεί είναι λίγο

μπροστά στην Αδικία που υπέστη Εκείνος για εμάς. Γι' αυτό και η άσκηση των Αγίων ξεπέρασε τους νόμους της πεπτωκυίας φύσεως ή μάλλον ποιο ορθά: Έκανε τους ανθρώπους -τους Αγίους- να ζουν φυσιολογικά τείνοντας συνεχώς προς το Φως και την Αγάπη.

Η άσκηση όταν γίνεται όχι γιατί πρέπει αλλά κινούμενη από αγάπη τότε γίνεται ανάπαυση και όχι δυσφορία. Όταν η άσκηση γίνεται με πνεύμα θυσιαστικό και ταπεινό τότε δεν γίνεται με κατήφεια αλλά με χαρά και δοξολογία.

Πρέπει όμως να τονίσουμε ότι η άσκηση από μόνη της δεν σώζει, εάν δεν συνδυάζεται με ταπείνωση, με μετάνοια και εξομολόγηση, με συμμετοχή στα μυστήρια της Εκκλησίας, με υπακοή στον πνευματικό (ή στον γέροντα), με συγχωρετικότητα και αγάπη. Η άσκηση δεν δρα μαγικά πάνω στον άνθρωπο, αλλά είναι το θεμέλιο ώστε να υπάρξει η καλή αλλοίωση του είναι μας. Η άσκηση δεν έχει όρια, δεν πρέπει να μένει στους τύπους και στα εξωτερικά γνωρίσματα. Η άσκηση είναι για τον καθένα διαφορετική αλλά το ίδιο σημαντική. Γι' αυτό και η μάνα Εκκλησία θέσπισε κάποια μικρά ασκητικά αγωνίσματα κοινά για όλους, ώστε όλοι οι χριστιανοί να ζουν έστω με την ελάχιστη άσκηση, ώστε να βρίσκονται σε πνευματική εγρήγορση.

Να μου επιτραπεί να πω ότι ο άνθρωπος μπορεί να σταματήσει την άσκηση μόνο όταν αποκτήσει την Χριστομίμητη Αγάπη. Διότι η άσκηση αυτόν τον σκοπό έχει: ο άνθρωπος να καθαρθεί και να γίνει ένα απέραντο δοχείο Αγάπης το οποίο θα μοιράζεται σε όλους δια του Χριστού και δια της μοιρασιάς θα αυξάνεται εν Χριστώ.

Μπορούμε λοιπόν να μην ασκούμεστε πλέον εάν ενωθήκαμε με τον Χριστό, εάν γίναμε κατά χάριν θεάνθρωποι, εάν γίναμε κατά χάριν Άγιοι. Αλλά ποιος από μας μπορεί να επικαλεστεί κάτι τέτοιο;

Αρχιμανδρίτης Παύλος Παπαδόπουλος

Πηγή: imverias.blogspot.gr